

6.2 Doporučení

Doporučení pro školy

- Zavádět či posilovat koncepční přístup škol k rozvoji čtenářské gramotnosti svých žáků, a to v rámci širokého spektra dílčích elementů takového přístupu:
 - ✓ formulace jednoduchých i náročnějších cílů rozvoje čtenářské gramotnosti žáků a nastavení systému hodnocení jejich naplnění;
 - ✓ podpora spolupráce učitelů, včetně metodické péče o oblast čtenářské gramotnosti žáků;
 - ✓ cílené vzdělávání učitelů k rozvoji čtenářské gramotnosti žáků;
 - ✓ cílené zařazování čtenářských cílů / čtenářských situací do výuky napříč předměty;
 - ✓ rozvíjení digitálních aspektů čtenářství;
 - ✓ v rámci opatření zohlednění specifík nematuritních oborů ve vazbě na dosahovanou úroveň čtenářské gramotnosti žáků studujících tyto obory vzdělání.
- Dbát o rozvoj pokročilých čtenářských schopností a dovedností žáků systematickým zařazováním vhodných čtenářských situací do výuky a utvářením kvalitních didaktických návodů (např. porozumění širšího kontextu textu, rozpoznání manipulativních sdělení, práce s argumenty pro a proti v textech s nejednoznačnými závěry, hodnocení náročnějších textů odborného charakteru, schopnost dlouhodobější koncentrace žáků na čtenářsky zaměřené úkoly).
- Přijímat vhodná opatření pro snižování míry zaostávání žáků s velmi nízkou úrovní čtenářské gramotnosti, a to s důrazem na zvyšování motivace těchto žáků ke čtení (např. využití metod výuky s vyšší aktivitou žáka, příprava kvalitních didaktických návodů, volba vhodného žánru textu, utváření podnětného prostředí školy pro čtenářské aktivity žáků, školní projekty, zájmová činnost).
- Nadále spolupracovat s externími subjekty – včetně veřejných knihoven – při rozvoji čtenářské gramotnosti žáků.
- Využívat pro rozvoj čtenářských dovedností žáků úlohy uvolněné z mezinárodních šetření (např. PISA), která se na sledování čtenářských dovedností žáků zaměřují. Úlohy mají výrazně didaktický charakter a lze s nimi vhodně pracovat přímo ve výuce.⁴⁵

Doporučení pro zřizovatele škol

- Respektovat vysokou úroveň čtenářské gramotnosti žáků jako jeden z důležitých cílů v oblasti vzdělávání (např. v rámci krajských akčních plánů vzdělávání).
- Při respektování svých finančních možností podporovat potřebnou kvalitu materiálních a personálních podmínek výuky vztahující se k rozvoji čtenářské gramotnosti žáků.
- Spolupracovat se školami v oblasti řízení projektů se vztahem k rozvoji čtenářské gramotnosti žáků.
- V činnosti zřizovaných knihoven věnovat pozornost také žákům středních škol dosahujících nízké úrovně čtenářské gramotnosti (např. žáci nematuritních oborů vzdělání).

⁴⁵ Pro práci s těmito úlohami ve výuce nabízí ČŠI zdarma vzdělávací programy pro učitele realizované přímo v jejich škole. Podrobnější informace jsou uvedeny na www.csicr.cz. V současné době jsou ČŠI také připravovány metodické materiály přímo zaměřené na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků.